

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

9 юли 2009 година *

По дело C-319/07 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда, подадена на 9 юли 2007 г.,

ЗФ, по-рано *Specialarbejderforbundet i Danmark (SID)*, установено в Копенхаген (Дания), за което се явяват г-н А. Bentley, QC, и адв. А. Worsøe, advokat,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-н N. Khan и г-н H. van Vliet, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

* Език на производството: английски.

Кралство Дания,

Кралство Норвегия,

встъпили страни в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н А. Rosas, председател на състав, г-н А. Ó Caoimh (докладчик),
г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н U. Lõhmus и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: г-жа Е. Sharpston,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 9 юли 2008 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 5 март 2009 г.,

ПОСТАНОВИ НАСТОЯЩОТО

Решение

- 1 С жалбата си ЗФ (наричано по-нататък „жалбоподателят“), по-рано Specialarbejderforbundet i Danmark (SID) — общият синдикат на работниците в Дания — иска да се отмени Определението на Първоинстанционния съд на Европейските общности от 23 април 2007 г. по дело SID/Комисия (Т-30/03, наричано по-нататък „обжалваното определение“), с което същият отхвърля жалбата му за отмяна на Решение С (2002) 4370 окончателен от 13 ноември 2002 година на Комисията, което не повдига възражения относно датските данъчни мерки, прилагани за моряците, наети на борда на вписани в датския международен регистър кораби (наричано по-нататък „спорното решение“).

Правна уредба

- 2 Текстът на член 4, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагане на член [88] от Договора за ЕО (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41) е следният:

„3. Когато Комисията след предварително разглеждане констатира, че никакви съмнения не са се породили по отношение на съвместимостта с Общия пазар на мярката, за която е отправено уведомление, доколкото попада в рамките на приложното поле на член [87], параграф 1 от Договора [за ЕО], тя решава, че мярката е съвместима с Общия пазар (наричано по-долу „решение, което не повдига възражения“). Решението уточнява кое изключение съгласно Договора е било приложено.

4. Когато Комисията след предварителното разглеждане констатира, че са се породили съмнения по отношение на съвместимостта с Общия пазар на мярката, за която е отправено уведомление, тя решава да започне производството по член [88], параграф 2 от Договора (наричано по-долу „решение за започване на официална процедура по разследване“).

- 3 Насоките на Общността за държавната помощ в областта на морския транспорт (ОВ С 205, 1997 г., стр. 5, наричани по-нататък „Насоките на Общността“) целят съгласно точка 2.2 от тях, озаглавена „Общи цели на преразглежданите насоки в областта на държавните помощи“, да подобрят прозрачността и да определят какви програми за държавни помощи могат да се създадат, за да подкрепят морските интереси на Общността. Съгласно същата тази точка:

„[...] Очакваните резултати са следните:

- запазване на заетостта в Общността [...],
- съхраняване на ноу-хауто на Общността в областта на морското дело и развитие на уменията в морското дело,
- подобряване на безопасността.
- [...]“ [неофициален превод]

- 4 Точка 3.2 от Насоките на Общността, озаглавена „Разходи за заплати“, гласи, както следва:

„Мерките за подкрепа на морския сектор трябва [...] да имат най-напред за цел да намалят данъчните и други разходи и тежести, понасяни от собствениците на кораби и моряците в Общността (т.е. които подлежат на данъчно облагане и/или плащат вноски за социално осигуряване в дадена държава членка), до нива, сравними с тези в останалата част от света. Тези мерки трябва по-скоро да насърчат пряко развитието на сектора и на заетостта, отколкото да предоставят обща финансова помощ.

С оглед на това за морския транспорт в Общността би трябвало да бъдат разрешени следните действия, що се отнася до разходите за заплати:

— [...]

— намаляване на данъка върху доходите за моряците в Общността, които плават на кораби, регистрирани в дадена държава членка.

[...]“ [неофициален превод]

Обстоятелствата в основата на спора

- 5 На 1 юли 1988 г. Кралство Дания приема Закон № 408, влязъл в сила на 23 август 1988 г., с който се създава датски международен регистър на корабите (наричан по-нататък „регистър DIS“). Този регистър допълва обикновения датски регистър на корабите (наричан по-нататък „регистър DAS“). Регистърът DIS има за цел да противодейства на избягването на общностните морски флагове за сметка на регистрирането на плавателни съдове под удобен флаг. Основното предимство на регистъра DIS се явява обстоятелството, че собствениците на кораби, чиито съдове са вписани в този регистър, имат правото да наемат на корабите си моряци от трети държави, като им заплащат възнаграждение в съответствие с тяхното национално право.
- 6 На същия ден Кралство Дания приема Закони № 361, № 362, № 363 и № 364, влезли в сила на 1 януари 1989 г., с които се въвеждат някои данъчни мерки, свързани с моряци, наети на кораби, вписани в регистъра DIS (наричани по-нататък „разглежданите данъчни мерки“). По-специално тези моряци са освободени от данък върху доходите, докато моряците, които са заети на корабите, включени в регистъра DAS, се облагат с такъв данък.
- 7 На 28 август 1998 г. жалбоподателят подава оплакване до Комисията срещу Кралство Дания относно разглежданите данъчни мерки, сочейки обстоятелството, че те противоречали на Насоките на Общността и следователно на член 87 ЕО.
- 8 В оплакването си жалбоподателят твърди, че разглежданите данъчни мерки представлявали държавни помощи, които не били в съответствие с Насоките на Общността поради факта, че от една страна, освобождаването от данък е предоставено на всички моряци, а не само на моряците в Общността, и че от друга страна, Комисията не е била уведомена за тези мерки.

- 9 На 13 ноември 2002 г. Комисията приема спорното решение, съгласно което не повдига възражения „срещу прилаганите от 1 януари 1989 г. данъчни мерки за моряците, наети на корабите, вписани в Дания както в регистъра DAS, така и в регистъра DIS, като приема, че те представляват държавни помощи, но са били или все още са съвместими с общия пазар съгласно член 87, параграф 3, буква в) ЕО“ (точка 46, второ тире от посоченото решение).

Производството пред Първоинстанционния съд

- 10 С жалба, подадена в секретариата на Първоинстанционния съд на 30 януари 2003 г., жалбоподателят иска отмяна на спорното решение и осъждане на Комисията да заплати съдебните разноски.
- 11 С отделна молба, подадена в секретариата на Първоинстанционния съд на 17 март 2003 г., Комисията повдига възражение за недопустимост на основание член 114 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, с което тя иска от него да отхвърли жалбата, с която е сезиран, като явно недопустима и да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.
- 12 В становището си по възражението за недопустимост, представено на 16 май 2003 г., жалбоподателят иска възражението да бъде отхвърлено и Комисията да бъде осъдена да заплати направените във връзка с него съдебни разноски.
- 13 С Определение от 18 юни 2003 г. председателят на втори разширен състав на Първоинстанционния съд след изслушване на страните допуска встъпването на Кралство Дания и Кралство Норвегия в подкрепа на Комисията. Встъпилите страни се отказват да представят писмено становище само по допустимостта на жалбата.

Обжалвано определение

- 14 В подкрепа на жалбата си за отмяна на спорното решение жалбоподателят посочва три основания, изведени, първо — от нарушението на член 88, параграф 2 ЕО и на принципа на добра администрация поради факта, че Комисията не е започнала предвидената в тази разпоредба процедура по разследване, второ — от нарушението на член 87, параграф 3 ЕО, тълкуван в светлината на Насоките на Общността и на принципа на защита на оправданите правни очаквания, и трето — от явна грешка в преценката.
- 15 В точка 24 от обжалваното определение Първоинстанционният съд напомня, че когато, без да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване, Комисията установява с решение, взето на основание параграф 3 от същия член, че дадена помощ е съвместима с общия пазар, общностният съд обявява за допустима подадената от заинтересованата страна по смисъла на посочения параграф 2 жалба за отмяна на такова решение, ако с подаването ѝ нейният подател цели да защити процесуалните права, които черпи от тази разпоредба.
- 16 В точка 25 от обжалваното определение Първоинстанционният съд уточнява, че заинтересовани страни по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, които така могат в съответствие с член 230, четвърта алинея ЕО да подават жалби за отмяна, са лицата, предприятията или сдруженията, чиито интереси могат да бъдат засегнати от предоставянето на дадена помощ, тоест в частност конкуриращите се с получателите на тази помощ и професионалните организации (Решение на Съда от 14 ноември 1984 г. по дело *Intermills/Комисия*, 323/82, *Recueil*, стр. 3809, точка 16 и Решение на Съда от 13 декември 2005 г. по дело *Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, C-78/03 P, *Recueil*, стр. I-10737, точка 36).
- 17 В точка 26 от обжалваното определение Първоинстанционният съд изтъква, че ако напротив жалбоподателят поставя под въпрос основателността на решението за преценка на помощта като такава, тогава той трябва да докаже, че има особен статут по смисъла на съдебната практика, установена с Решение от 15 юли 1963 г. по дело *Plaumann/Комисия* (25/62, *Recueil*, стр. 197). Това би било така поспециално в случай че позицията на жалбоподателя на пазара би била съществено засегната от помощта, представляваща предмет на разглежданото решение.

18 В точка 28 от обжалваното определение Първоинстанционният съд постановява следното:

„Когато жалбоподателят иска, както в конкретния случай с първото си правно основание, да защити процесуалните си права, които произтичат от член 88, параграф 2 ЕО, с оглед на отмяната на решение, което не повдига възражения, общностният съд обявява за допустима жалбата му, доколкото този жалбоподател е заинтересован по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО (Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, точки 35 и 36).“

19 В точки 30—33 от обжалваното определение Първоинстанционният съд се произнася по следния начин:

„30 [...] прието е, че подадена на основание член 230 ЕО жалба за отмяна срещу решение в областта на държавната помощ, което е прието, без да се открие официална процедура по разследване, е недопустима, ако конкурентното положение на жалбоподателя на пазара не се засяга от предоставянето на помощта (Решение на Първоинстанционния съд от 16 септември 1998 г. по дело Waterleiding Maatschappij/Комисия, T-188/95, Recueil, стр. II-3713, точка 62 и вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 21 март 2001 г. по дело Hamburger Hafen- und Lagerhaus и др./Комисия, T-69/96, Recueil, стр. II-1037, точка 41). Също така прието е, че жалбоподателят, който не е предприятие, чието конкурентно положение е засегнато от разкритите като помощи държавни мерки, няма доказан личен интерес да се позовава на предполагаемите антиконкурентни последици на тези мерки в рамките на жалба срещу бездействието на Комисията да започне предвидената в член 88, параграф 2 ЕО процедура (вж. в този смисъл Решение на Първоинстанционния съд от 18 декември 1997 г. по дело АТМ/Комисия, T-178/94, Recueil, стр. II-2529, точка 63 и Определение [на Първоинстанционния съд от 25 юни 2003 г.] по дело Pérez Escolar/Комисия [T-41/01, Recueil, стр. II-2157] точка 46).

31 Нито жалбоподателят като синдикат на моряци, нито неговите членове обаче са конкуренти на получателите на разглежданата помощ, както последните са идентифицирани в спорното решение, а именно собствениците на кораби, които са вписани в регистъра DIS.

32 Така, що се отнася до самия жалбоподател, той не може да се позовава на факта, че собственото му конкурентно положение [е] засегнато от разглежданата помощ. От една страна е постановено, че сдружение на работниците в предприятието, за което се твърди, че е получател на държавна помощ, по никакъв начин не е конкурент на това предприятие (Решение по дело АТМ/Комисия, [посочено по-горе], точка 63). От друга страна, доколкото той се позовава на собственото си конкурентно положение спрямо останалите синдикати на моряци по време на договарянето на колективните трудови договори в разглежданата област, достатъчно е да се припомни, че сключените споразумения в рамките на колективното договаряне не попадат в областта на конкуренцията (вж. що се отнася до неприложимостта на член 3, буква ж) ЕО и на член 81 ЕО относно колективните трудови споразумения, Решение на Съда от 21 септември 1999 г. по дело *Albany*, C-67/96, *Recueil*, стр. I-5751, точки 52—60).

33 Освен това, що се отнася до членовете на жалбоподателя, нищо в преписката не показва, че тези моряци не попадат в приложното поле на понятието за работник по смисъла на член 39 ЕО, тоест лицата, които през определен период от време предоставят работна сила в полза на друго лице и под негово ръководство, срещу което им се плаща възнаграждение. Ето защо в качеството си на работници самите те не представляват предприятия (Решение на Съда от 16 септември 1999 г. по дело *Весу и др.*, C-22/98, *Recueil*, стр. I-5665, точка 26).“

20 Освен това в точка 35 от обжалваното решение Първоинстанционният съд напомня, че не е изключено организацияте, които представляват работниците на предприятието, получател на дадена помощ, да могат в качеството си на заинтересовани по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО да представят пред Комисията своите становища относно съображенията за социален ред, които могат в конкретния случай да бъдат взети предвид от нея, позовавайки се в това отношение на Определението на Първоинстанционния съд от 18 февруари 1998 г. по дело *Comité d'entreprise de la Société française de production* и др./Комисия (T-189/97, *Recueil*, стр. II-335, точка 41). В точка 36 от същото определение обаче той изтъква, че социалните аспекти, произтичащи от регистъра DIS, произтичат главно от въвеждането на този регистър със Закон № 408, а не от съпътстващите данъчни мерки, и че Комисията счита, че въвеждането на посочения регистър не представлявала държавна помощ, като по този начин ограничавала разследването за съвместимостта с общия пазар на държавните мерки само за разглежданите данъчни мерки. В същата точка 36 Първоинстанционният съд приема, че социалните аспекти, свързани с регистъра DIS, имат само косвена връзка с предмета на спорното решение и следователно жалбоподателят не може да се

позове на тези социални аспекти, за да докаже качеството си на лично засегнато лице.

- 21 В точка 37 от обжалваното определение Първоинстанционният съд отхвърля и довода на жалбоподателя, според който той би могъл да се счита за лично засегнат поради самия факт, че разглежданата помощ се прехвърля към своите получатели поради намалените искания за заплати на моряците, които се ползват от освобождаването от данък върху доходите, въведено с разглежданите данъчни мерки. Според Първоинстанционния съд спорното решение се основава на получените от получателите на помощта предимства, а не на начина на нейното предоставяне.
- 22 Накрая, Първоинстанционният съд постановява, че жалбоподателят не е установил, че собствените му интереси в качеството му на договарящ могат да бъдат пряко засегнати от помощта, произтичаща от разглежданите данъчни мерки. Позовавайки се на Решение от 2 февруари 1988 г. по дело *Kwekerij van der Kooy* и др./Комисия (67/85, 68/85 и 70/85, *Recueil*, стр. 219) и на Решение от 24 март 1993 г. по дело *CIRFS* и др./Комисия (С-313/90, *Recueil*, стр. I-1125), в точки 39 и 40 от обжалваното определение той счита, че самият факт, че жалбоподателят подава оплакване пред Комисията срещу разглежданата помощ, не позволява той да бъде индивидуализиран. Дори да е възможно последният да е бил един от договарящите по колективните трудови договори в полза на моряците, работещи на кораби, вписани в един от датските регистри и на това основание да е участвал в механизма на въздействие на помощта върху собствениците на кораби, Първоинстанционният съд установява, че жалбоподателят по-никакъв начин не е доказал, че е договарял разработването на посочените в конкретния случай Насоки на Общността с Комисията или предоставянето на разглежданите данъчни мерки с Комисията или с датското правителство.
- 23 От това Първоинстанционният съд заключава в точки 41 и 42 от обжалваното определение, че нито жалбоподателят, нито неговите членове лично са засегнати от спорното решение и че следователно подадената от същия жалба е недопустима поради липса на процесуална легитимация по смисъла на член 230 ЕО.

Жалбата

24 С жалбата си жалбоподателят иска от Съда:

- да отмени изцяло обжалваното определение,
- да обяви представената пред Първоинстанционния съд жалба за допустима, и
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски във връзка с жалбата.

25 Комисията иска да се отхвърли жалбата и да се осъди жалбоподателят да заплати съдебните разноски.

26 В подкрепа на жалбата си жалбоподателят излага четири правни основания. Първото е изведено от това, че Първоинстанционният съд е приложил твърде широко Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, за да достигне до извода, че конкурентното положение на жалбоподателя не било засегнато от помощта, произтичаща от разглежданите данъчни мерки. Второто правно основание се състои в твърдението, че Първоинстанционният съд е допуснал грешка при прилагане на правото поради това, че е приел, че жалбоподателят не може да се позовава на социалните аспекти, които произтичат от Насоките на Общността, за да установи, че е лично засегнат от спорното решение. Третото правно основание е изведено от неправилното прилагане на посочените по-горе решения по делото *Plaumann/Комисия* и по делото *Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, доколкото Първоинстанционният съд приема, че жалбоподателят не може да се счита за лично засегнат от самия факт, че помощта, която произтича от разглежданите данъчни мерки, е предоставена на нейните получатели поради намалените искания за заплати на моряците, които се ползват от освобождаването от данък върху доходите. С четвъртото си правно основание жалбоподателят твърди, че Първоинстанционният съд е приложил неправилно съдебната практика, установена с посочените по-горе решения по дело *Kwekerij van der Kooy*

и др./Комисия, а също и по дело CIRFS и др./Комисия, достигайки до извода, че собствените интереси на жалбоподателя в качеството му на договарящ не са били засегнати от разглежданите данъчни мерки.

Предварителни бележки

- 27 Преди да се разгледат изложените в подкрепа на жалбата правни основания, следва да се припомнят релевантните правни норми, свързани с процесуалната легитимация срещу решение на Комисията в областта на държавните помощи, на лице, което не е държавата членка адресат на това решение.
- 28 Съгласно член 230, четвърта алинея ЕО физическо или юридическо лице може да подаде жалба срещу решение, адресирано до друго лице, само ако това решение го засяга пряко и лично.
- 29 Съгласно постоянната съдебна практика субектите, които не са адресати на дадено решение, биха могли да твърдят, че са лично засегнати само ако решението се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическото положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира по същия начин както адресата на такова решение (вж. по-конкретно Решение по дело Plaumann/Комисия, посочено по-горе, стр. 223, Решение от 19 май 1993 г. по дело Cook/Комисия, C-198/91, Recueil, стр. I-2487, точка 20, Решение от 15 юни 1993 г. по дело Matra/Комисия, C-225/91, Recueil, стр. I-3203, точка 14, Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, точка 33, както и Решение от 22 декември 2008 г. по дело British Aggregates/Комисия, C-487/06 P, Сборник, стр. I-10505, точка 26).
- 30 Тъй като жалбата в първоинстанционното производство се отнася до решение на Комисията в областта на държавните помощи, следва да се посочи, че в рамките на производството за контрол върху държавните помощи, предвидено в член 88 ЕО, трябва да се разграничават, от една страна, фазата на предварителното разглеждане на помощите, установена с параграф 3 от този

член, чиято единствена цел е да позволи на Комисията да си създаде първоначално впечатление за частичната или пълна съвместимост на разглежданата помощ, и от друга страна, фазата на същинското разследване, предвидена в параграф 2 от същия член. Единствено в рамките на тази последна процедура, чиято цел е да позволи на Комисията да разполага с пълна информация за всички данни по делото, Договорът за ЕО предвижда задължение за Комисията официално да уведоми заинтересованите страни да представят своите становища (вж. Решение по дело Cook/Комисия, посочено по-горе, точка 22, Решение по дело Matra/Комисия, посочено по-горе, точка 16, Решение от 2 април 1998 г. по дело Комисия/Sytraval и Brink's France, C-367/95 P, Recueil, стр. I-1719, точка 38, Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, точка 34, както и Решение по дело British Aggregates/Комисия, посочено по-горе, точка 27).

31 От това следва, че когато, без да открива официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО, Комисията установява с решение, взето на основание параграф 3 от същия член, че дадена помощ е съвместима с общия пазар, лицата, които се ползват от тези процесуални гаранции, могат да осигурят тяхното спазване само ако имат възможност да оспорят това решение пред общностния съд. По тези съображения той приема за допустима жалбата за отмяна на такова решение, подадена от заинтересована страна по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, когато нейният автор с подаването ѝ цели да защити процесуалните права, които черпи от последната разпоредба (Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, точка 35 и цитираната съдебна практика, както и Решение по дело British Aggregates/Комисия, точка 28).

32 Съдът е имал повод да уточни, че заинтересовани в този смисъл са лицата, предприятията или сдруженията, чиито интереси евентуално са засегнати от отпускането на помощ, т.е. по-специално конкурентните предприятия на ползващите се от нея лица и професионалните организации (Решение по дело Комисия/Sytraval и Brink's France, посочено по-горе, точка 41, Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, точка 36, както и Решение по дело British Aggregates/Комисия, посочено по-горе, точка 29).

33 Във връзка с това не е изключено даден синдикат на работниците да се счита за „заинтересован“ по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, когато доказва, че с предоставената помощ биха могли да се засегнат неговите интереси или интересите на неговите членове. Важно е обаче, че този синдикат надлежно

доказва, че помощта има вероятност да окаже конкретно влияние върху положението му или върху това на моряците, които представлява.

34 Съдът уточнява също, че ако — обратно — жалбоподателят постави под въпрос основателността на решението за преценка на помощта като такава, самият факт, че той може да бъде считан за „заинтересован“ по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, сам по себе си не е достатъчен, за да се приеме, че жалбата е допустима. При това положение той трябва да докаже, че се ползва със специален статут по смисъла на Решение по дело Plaumann/Комисия, посочено по-горе. Това би било така по-специално в случай, при който положението на жалбоподателя на пазара би било съществено засегнато от помощта, представляваща предмет на разглежданото решение (Решение от 28 януари 1986 г. по дело Sofaz и др./Комисия, 169/84, Recueil, стр. 391, точки 22—25, Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, точка 37, Решение от 11 септември 2008 г. по дело Allemagne и др./Kronofrance, C-75/05 P и C-80/05 P, Сборник, стр. I-6619, точка 40, както и Решение по дело British Aggregates/Комисия, посочено по-горе, точка 35).

35 Несъмнено, както е видно от член 4, параграф 3 от Регламент № 659/1999, Комисията взема решение, което не повдига възражения, когато констатира, че никакви съмнения не са се породили по отношение на съвместимостта с общия пазар на мярката, за която е отправено уведомление. Когато жалбоподателят иска отмяна на такова решение, той поставя под въпрос главно факта, че решението за помощта е прието, без Комисията да започва официална процедура по разследване, с което нарушава неговите процесуални права. За да бъде уважена жалбата му, жалбоподателят може да докаже, че съвместимостта на разглежданата мярка е трябвало да породи съмнения. Използването на такива доводи не може поради това да има за последица да промени предмета на жалбата, нито да измени условията за допустимост.

36 Необходимо е да се отбележи, че в конкретния случай, както ясно личи едновременно от обжалваното определение и от преписката в първоинстанционното производство, първото правно основание в подадената от жалбоподателя жалба е целяло да защити процесуалните права, които той черпи от член 88, параграф 2 ЕО, поставяйки под въпрос при обстоятелствата в конкретния случай липсата на започване на официална процедура по разследване, предвидена в тази разпоредба, което Първоинстанционният съд изрично признава в точка 28 от посоченото определение.

37 От точка 8 от обжалваното определение е видно също, че след изслушване на страните с Определение от 16 февруари 2005 г. председателят на втори разширен състав на Първоинстанционния съд спира производството по жалбата, с която е бил сезиран Първоинстанционният съд, до постановяване на Решение от Съда по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, като констатира, че посочената жалба е била насочена срещу решение на Комисията, взето без да се открива официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 ЕО.

38 Освен това след Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, Първоинстанционният съд приканва страните с писмо от 24 януари 2006 г. да представят становищата си по това решение, и по-конкретно относно прилагането по жалбата на жалбоподателя на съдебната практика по дело Соок/Комисия, посочено по-горе, на която Съдът се позовава в точки 35 и 36 от същото решение във връзка с допустимостта на тази жалба, както и със статута на жалбоподателя като заинтересована страна по смисъла на посочената точка 36.

39 От изложеното следва, че що се отнася до посоченото от жалбоподателя пред Първоинстанционния съд първо правно основание, свързано с неоткриването на официална процедура по разследване, Първоинстанционният съд иска да определи, както изрично е видно от точка 28 от обжалваното определение, дали жалбоподателят е могъл да се счита за заинтересован по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО.

40 Следователно с оглед на гореизложените доводи трябва да се разгледат посочените четири правни основания от жалбоподателя в подкрепа на неговата жалба.

По първото правно основание

Доводи на страните

- 41 Жалбоподателят счита, че след като Първоинстанционният съд се е позовал на Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, за да достигне до извода, че жалбоподателят не може да се позовава на собственото си конкурентно положение спрямо останалите синдикати на моряци по време на договарянето на колективните трудови договори, Първоинстанционният съд е дал твърде широко тълкуване на това решение. Във връзка с това в него Съдът не посочва нищо, което се отнася до член 85 от Договора за ЕО (нов член 81 ЕО), който се прилага за публичните предприятия по силата на член 90 от Договора за ЕО (нов член 86 ЕО) по отношение на каквато и да е връзка, която би могла да съществува между колективните трудови договори и прилагането на правните норми в областта на държавната помощ, които се съдържат в член 92 от Договора за ЕО (понастоящем след изменението член 87 ЕО) и член 93 от Договора за ЕО (нов член 88 ЕО).
- 42 Комисията счита, че първото правно основание трябва да се отхвърли като неотнормено или евентуално като неоснователно. Тя твърди, че цитираната от Първоинстанционния съд съдебна практика в първата част от точка 32 от обжалваното определение, а именно Решение по дело *ATM/Комисия*, посочено по-горе, била достатъчна, за да обоснове извода си, свързан с недопустимостта на тази част от жалбата на жалбоподателя по отношение на неговото конкурентно положение. При тези обстоятелства Комисията поддържа, че доводът на жалбоподателя, свързан с липсата на релевантност на Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, е неотнормен и че е безполезно Съдът да разглежда по същество това правно основание за обжалване.
- 43 Във всеки случай, що се отнася до втората част от точка 32 от обжалваното определение, Комисията твърди, че Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, и всички решения, които го потвърждават, показвали, че договарянето на колективните трудови договори не се обхваща от правните норми на конкуренцията, предвидени в Договора, включително и правните норми в областта на държавните помощи. Колективните трудови договори не са „стоки“ по смисъла на член 81 ЕО и те не могат да се квалифицират като „производства на стоки“ по смисъла на член 87 ЕО. Когато договарят тези колективни трудови договори, синдикатите следователно не са и действащи „предприятия“ в производството на „стоки“ по смисъла на тези разпоредби.

Съображения на Съда

- 44 За да определи дали жалбоподателят трябва да се счита за заинтересован по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО и дали жалбата му трябва следователно да се обяви за допустима, Първоинстанционният съд на първо място изследва въпроса дали конкурентното положение на жалбоподателя на пазара е засегнато от предоставената помощ.
- 45 Не може да се възприеме доводът на Комисията, според който Решение по дело АТМ/Комисия, посочено по-горе, е достатъчно само по себе си, за да се отхвърлят доводите на жалбоподателя, свързани с неговото конкурентно положение. Всъщност първата част от точка 32 от обжалваното определение се отнася до твърдяното конкурентно положение на жалбоподателя спрямо работодателите на неговите членове, а именно собствениците на кораби — получатели на произтичащата от разглежданите данъчни мерки помощ, а не до неговото твърдяно конкурентно положение спрямо други синдикати по време на договарянето на колективните трудови договори, което е друг довод, посочен във втората част на същата точка 32.
- 46 Макар жалбоподателят да твърди, че той е в конкурентно положение спрямо собствениците на кораби — което той оспорва по време на съдебното заседание — той все пак е имал възможност независимо от Решение по дело АТМ/Комисия, посочено по-горе, да се опита да докаже процесуалната си легитимация, която е резултат от евентуалното засягане на неговите интереси от предоставянето на помощта поради влиянието на посочените мерки върху неговото конкурентно положение спрямо останалите синдикати, чиито членове са наети на корабите, вписани в регистъра DIS.
- 47 Що се отнася до направеното от Първоинстанционния съд в точка 32 от обжалваното определение тълкуване на Решение по дело Albany, посочено по-горе, следва да се напомни, че в решението по това дело става въпрос за споразумение под формата на колективен трудов договор, с което се създава допълнителен пенсионен режим, управляван от пенсионен фонд в сектора на текстилната индустрия, в който публичноправните органи могат да наложат задължително членство. Albany International BV, предприятие в текстилния сектор, е отказало да плати на посочения фонд вноски за известен период с мотива, че задължителното членство в него, по силата на което посочените вноски са му били предявени, е в противоречие с член 85, параграф 1 от Договора.

- 48 Преди да достигне до извода за неприложимостта на член 85, параграф 1 от Договора при посочените обстоятелства, в точка 54 от Решение по дело Albany, посочено по-горе, Съдът, от една страна, напомня, че съгласно член 3, параграф 1, букви ж) и и) от Договора за ЕО (понастоящем след изменението член 3, параграф 1, букви ж) и й) ЕО) дейността на Общността включва не само „система, която да гарантира ненарушаването на конкуренцията в рамките на вътрешния пазар“, но и „политика в социалната област“. Член 2 от Договора за ЕО (понастоящем след изменението член 2 ЕО) гласи всъщност, че Общността има за задача, по-специално „да насърчава в рамките на Общността хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на икономическите дейности“ и „висока[...] степен на заетост и социална закрила“.
- 49 Освен това от член 136, първа алинея ЕО е видно, че Общността и държавите членки си поставят за цел насърчаване на заетостта, подобряване на условията на живот и труд, така че да се постигне тяхното хармонизиране, докато се осъществява подобряването, осигуряване на подходяща социална закрила и социален диалог. По силата на член 138, параграф 1 ЕО Комисията има за задача да развива консултациите между социалните партньори на равнище Общност, като в резултат от него е възможно установяването на договорни отношения, ако социалните партньори желаят това. Комисията взема и всички необходими мерки, за да улесни техния диалог, като следи за балансираната подкрепа на страните (вж. в този смисъл Решение по дело Albany, посочено по-горе, точки 55—58, що се отнася до разпоредбите от Договора за ЕО и Споразумението за социалната политика, сключено между държавите — членки на Европейската общност, с изключение на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия (ОВ С 191, 1992 г., стр. 91) преди влизането в сила на Договора от Амстердам).
- 50 В Решение по дело Albany, посочено по-горе, Съдът допуска, че на сключените между представителните организации на работниците и работодателите колективни споразумения са присъщи някои ограничителни действия на конкуренцията. Според Съда обаче постигането с такива договори на цели на социалната политика би било сериозно застрашено, ако социалните партньори биха били задължени да прилагат член 85, параграф 1 от Договора за ЕО при съвместното търсене на мерки за подобряване на условията на заетост и на труд. При тези обстоятелства Съдът изтъква, че с оглед на такива цели сключените в рамките на колективните преговори между социалните партньори договори трябва да се смятат поради тяхното естество и предмет за изключени от приложното поле на посочената разпоредба. Съдът, от друга страна, изследва дали естеството и предметът на разглежданото в споменатото решение по дело Albany споразумение оправдават изключването му от приложното поле на тази разпоредба от Договора и достига до извода, че в конкретния случай

изключването на споразумението от приложното поле на посочения член 85, параграф 1 е обосновано (вж. Решение по дело Albany, посочено по-горе, точки 59—64).

- 51 Следователно от Решение по дело Albany, посочено по-горе, както и от решенията, които впоследствие го потвърждават, следва, че органите и компетентните юрисдикции трябва да разгледат във всеки конкретен случай дали естеството и предметът на разглежданото споразумение, както и преследваните от него цели на социалната политика оправдават то да бъде изключено от приложното поле на член 81, параграф 1 ЕО (вж. в този смисъл по-конкретно Решение от 21 септември 2000 г. по дело van der Woude, C-222/98, Recueil, стр. I-7111, точка 23).
- 52 В конкретния случай, както е видно от точка 34 от обжалваното определение, жалбоподателят в качеството си на представителна организация на работниците по своята същност е образуван, за да насърчава колективните интереси на своите членове. Според представеното от жалбоподателя становище пред Първоинстанционния съд, възпроизведено в точки 17 и 20 от обжалваното определение, същият е икономически оператор, който договаря сроковете и условията, при които работната ръка се предоставя на предприятията. Според него помощта, която произтича от разглежданите данъчни мерки, засягала способността на неговите членове да се конкурират с моряците, които не са в Общността при търсенето на работа в корабните дружества, т.е. от получателите на тази помощ, и следователно положението на жалбоподателя на пазара само по себе си би било засегнато във връзка с конкурентоспособността му на пазара за работна ръка, предоставяна на посочените дружества, а и във връзка с неговата способност да набира членска маса.
- 53 Следва също да се напомни, че жалбоподателят възразява и срещу приложимата към регистъра DIS датска правна уредба, и по-специално срещу разглежданите данъчни мерки, с мотива, че от една страна, този регистър позволявал на собствениците на кораби, чийто кораби са вписани в него, да наемат моряци, граждани на трети държави, като им заплащат възнаграждение съгласно националното им право, и че от друга страна, посочените данъчни мерки, които са предмет на спорното решение, позволяват да се освобождават от данък върху доходите всички моряци, наети на корабите, вписани в регистъра DIS, без да правят разграничение между моряците — граждани на държавите членки, и тези, които са от трети държави.

- 54 От посоченото следва, че за разлика от Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, под въпрос в конкретния случай е поставен не ограничаващият конкуренцията характер на колективните споразумения, сключени между жалбоподателя или други синдикати и собствениците на кораби — получатели на помощта, произтичаща от разглежданите данъчни мерки, а въпросът дали конкурентното положение на жалбоподателя спрямо тези други синдикати е засегнато от предоставянето на посочената помощ, поради което трябва същият да се счита за заинтересован по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, като при тези обстоятелства неговата жалба за отмяна срещу спорното решение е допустима.
- 55 Не може обаче да се заключи от обстоятелството, че поради своето естество, поради своя предмет и поради преследваните с него цели на социалната политика дадено споразумение би могло да се изключи от приложното поле на разпоредбите на член 81, параграф 1 ЕО, че колективното договаряне или участващите в него страни също са напълно и автоматично изключени от правните норми на Договора в областта на държавните помощи или че жалбата за отмяна, която тези страни биха могли евентуално да подадат, би била почти автоматично считана за недопустима по силата на участието им в това договаряне.
- 56 Всъщност е трудно да се установи по какъв начин преследваните с колективните споразумения цели на социалната политика биха били сериозно компрометирани — а такъв риск би било съотношението на изключване на посочените споразумения от приложното поле на член 85, параграф 1 от Договора в Решение по дело *Albany*, посочено по-горе — ако се допусне, че когато договаря сроковете и условията за работа на неговите членове даден синдикат, какъвто е жалбоподателят, би могъл да бъде в конкурентно положение спрямо други синдикати, чиито членове се ползват от различни условия на заплащане поради създаването на регистър като DIS.
- 57 Тъкмо обратното, да се изключи поначало възможността по дело като свързаното с настоящия правен спор даден синдикат да може да докаже, че е заинтересована страна по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, позовавайки се на своята роля по време на колективното договаряне и на последиците за тази роля от национални данъчни мерки, които се считат от Комисията за помощи, съвместими с общия пазар, би могло да компрометира същите цели на социалната политика, поради които Съдът е изключил от приложното поле на член 85, параграф 1 от Договора колективното споразумение, разглеждано в Решение по дело *Albany*, посочено по-горе.

58 Този извод се противопоставя на факта, че тъй като Общността преследва не само икономическа, но също и социална обща цел, правата, произтичащи от разпоредбите на Договора относно държавните помощи и конкуренцията, трябва в конкретния случай да се претеглят спрямо преследваните от социалната политика цели, сред които съгласно член 136, първа алинея ЕО са именно подобряването на условията на живот и труд с цел постигане на тяхното хармонизиране, докато се осъществява подобряването, осигуряване на подходяща социална закрила и социален диалог. (вж. в този смисъл, що се отнася до разпоредбите на Договора за ЕО, свързани със свободата на установяване, Решение от 11 декември 2007 г. по дело *International Transport Workers' Federation и Finnish Seamen's Union*, C-438/05, Сборник, стр. I-10779, точка 79).

59 Несъмнено, както е видно от точка 33 от настоящото решение, жалбоподателят винаги трябва надлежно да докаже, че с предоставената помощ могат да се засегнат неговите интереси, което може да направи, като установи, че той всъщност е в конкурентно положение спрямо други синдикати, осъществяващи дейност на същия пазар. Такава възможност обаче не може да се изключи поначало чрез позоваване на съдебната практика, установена с Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, или на изключително стеснително тълкуване на понятието „пазар“ в рамките на разглеждането на статута на заинтересован по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО на дадена организация, каквато е синдикалната организация, която твърди, че нейната жалба за отмяна е допустима.

60 Тъй като Първоинстанционният съд тълкува Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, погрешно и тъй като впоследствие не е отговорил на довода на жалбоподателя, свързан с неговото конкурентно положение спрямо други синдикати по време на договарянето на колективните трудови договори, прилагани за моряците, то обжалваното определение трябва да се отмени в тази му част.

По второто правно основание

Доводи на страните

- 61 Що се отнася до точки 35 и 36 от обжалваното определение, жалбоподателят твърди, че Първоинстанционният съд, след като припомня Определението на Първоинстанционния съд по дело *Comité d'entreprise de la Société française de production* и др./Комисия, посочено по-горе, неправилно не е разгледал социалните аспекти, които имплицитно произтичат от правните условия за разрешаване на намаляването на данъците за моряците в Общността, а именно Насоките на Общността и е заключил, че не може да се позовава на разработения в посоченото определение принцип.
- 62 Според жалбоподателя Насоките на Общността правят имплицитно разграничение между „моряците в Общността“ и останалите моряци. Това разграничение представлявало форма на признание на съществуването на социално *quid pro quo*, което трябва да се удовлетвори в замяна на разрешената на дружества за морски транспорт държавна помощ. Освобождаването от данък, с което се ползва възнаграждението на моряците, било оправдано от необходимостта да компенсира по-високите разходи за наемане на моряци от Общността в сравнение с разходите за моряците от трети държави. По такъв начин можела да се постигне целта за запазване на работните места в Общността, една от целите на Насоките на Общността. Социалните аспекти на посочените насоки се отнасяли до самите условия, при които помощта можела да бъде или да не бъде одобрена. Като представител на датските моряци жалбоподателят можел да представи становища относно социалните аспекти на помощта, произтичаща от разглежданите данъчни мерки, ако Комисията откриела процедурата съгласно член 88, параграф 2 ЕО.
- 63 Комисията счита, че макар второто правно основание да не трябва да се отхвърля като неотнормирано по подобие на първото правно основание, то при всички случаи не е основателно. Първоинстанционният съд е имал пълното право да приеме, че социалните аспекти са имали само косвена връзка с предмета на спорното решение. От една страна, Комисията твърди, както Първоинстанционният съд правилно изтъква, че регистърът DIS не предоставя държавна помощ. От друга страна, жалбоподателят, чиято жалба е насочена срещу определението за недопустимост, искал чрез това правно основание да засегне спора по същество чрез

твърдения, свързани с обхвата на Насоките на Общността. Предметът на същите бил напълно ирелевантен за установяването на допустимостта на такава жалба.

Съображения на Съда

- ⁶⁴ В самото начало следва да се изтъкне, че при преценката на съвместимостта на държавна помощ в сектора на морския транспорт, каквато е разглежданата в конкретния случай, социалните аспекти на Насоките на Общността могат да бъдат взети предвид от Комисията в рамките на цялостна преценка, която обхваща голям брой съображения от различно естество, свързани по-конкретно със защитата на конкуренцията, морската политика на Общността, насърчаването на морския транспорт на Общността или още с насърчаването на заетостта (вж. в този смисъл Решение от 23 май 2000 г. по дело *Comité d'entreprise de la Société française de production* и др./Комисия, C-106/98 P, Recueil, стр. I-3659, точка 52).
- ⁶⁵ Освен това, както е видно от точка 33 от настоящото решение, не е изключено синдикат на работниците да се счита за „заинтересован“ по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, когато докаже, че неговите собствени интереси или интересите на неговите членове могат да бъдат засегнати при предоставянето на помощ.
- ⁶⁶ В точка 36 от обжалваното определение Първоинстанционният съд приема, че социалните аспекти, свързани с регистъра DIS, имат само косвена връзка с предмета на спорното решение и с подадената пред него от жалбоподателя жалба за отмяна. Поради това той достига до извода, че жалбоподателят не може да се позовава на тези социални аспекти, за да обоснове качеството си на лично засегнато лице.
- ⁶⁷ Безспорно е, че регистърът DIS не представлява сам по себе си държавна помощ. Въсъщност, както е видно от Решение от 17 март 1993 г. по дело *Sloman Neptun* (C-72/91 и C-73/91, Recueil, стр. I-887), не представлява държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО режим като създадения с регистъра DIS, който

позволява да се поставят трудовите договори, сключени с моряци, граждани на трети държави, които нямат постоянен адрес или местожителство в съответната държава членка, в зависимост от условията на труд и възнаграждение, които не се обхващат от правото на тази държава членка и са значително по-неблагоприятни от тези за моряците, които са нейни граждани.

68 Поради тази причина подадената от жалбоподателя жалба за отмяна е насочена не срещу регистъра DIS, а срещу разглежданите данъчни мерки, които са приложими за моряците, наети на корабите, вписани в този регистър.

69 Вместо да изследва, както той е направил в точка 36 от обжалваното определение, дали социалните аспекти на регистъра DIS в достатъчна степен са пряко свързани с предмета на спорното решение, Първоинстанционният съд е трябвало да изследва социалните аспекти, които произтичат от разглежданите данъчни мерки предвид Насоките на Общността — съдържащи правните условия за преценка на съвместимостта на датския данъчен режим, както твърди жалбоподателят — за да прецени дали доводите, изведени от жалбоподателя от посочените насоки, са достатъчни, за да се установи качеството му на заинтересована страна по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО.

70 Тъй като не може да се изключи, че организациите, представляващи работниците в предприятия, получатели на дадена помощ, могат като заинтересовани страни по смисъла на посочената разпоредба от Договора да представят пред Комисията становища по съображения от социален порядък, които при необходимост да бъдат взети предвид от нея, фактът, че Първоинстанционният съд всъщност не е отговорил на довода на жалбоподателя, свързан със социалните аспекти, произтичащи от разглежданите данъчни мерки с оглед на Насоките на Общността, трябва да доведе до отмяна на обжалваното определение в тази му част.

По третото правно основание

Доводи на страните

- 71 С третото си правно основание жалбоподателят твърди, че Първоинстанционният съд е допуснал грешка при прилагане на правото в точка 37 от обжалваното определение, като е отхвърлил като неотносим начина на предоставяне на помощта, произтичаща от разглежданите данъчни мерки, а именно прехвърлянето ѝ към собствениците на кораби посредством членовете на жалбоподателя.
- 72 Във връзка с това жалбоподателят твърди, че в Решение по дело Комисия/ Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, Съдът постановява, че сдружение, учредено за насърчаване на колективните интереси на категория правни субекти може да се разглежда като лично засегнато по смисъла на Решение по дело Plaumann/Комисия, посочено по-горе, само доколкото положението на пазара на неговите членове е съществено засегнато от схемата за помощи, предмет на разглежданото решение. Съдът е анализирал израза „положение на пазара“ от гледна точка на „икономическите оператори“. Според жалбоподателя няма никаква принципна причина да не могат работниците да се считат за икономически оператори, при положение че националното законодателство или Насоките на Общността им отделят специално внимание, като определят условията, при които може да се приеме, че помощта е съвместима с общия пазар по смисъла на член 87, параграф 3, буква в) ЕО.
- 73 Комисията твърди най-напред, че Решение по дело Комисия/ Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, което е било постановено по дело за предоставена директно на селскостопанските производители помощ, няма никаква връзка с направената от Първоинстанционния съд констатация в точка 37 от обжалваното определение, според която спорното решение се основава на получените от получателите на помощта предимства, т.е. от собствениците на кораби, а не върху начина на предоставянето ѝ. След това посоченото съдебно решение не било релевантно в конкретния случай, при положение че се отнася до приемането на решение от Комисията в областта на държавните помощи, след като тя е открила процедурата по член 88, параграф 2 ЕО. Накрая, дори в конкретния случай посоченото съдебно решение да е релевантно, Комисията напомня, че това не означава, че работниците са лично засегнати от решение на Комисията, с което се разрешава дадена помощ.

Точка 72 от същото съдебно решение се основавала изрично на твърдението, че „определени членове на [Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum sa] икономически оператори, които могат да се считат за преки конкуренти на получателите на помощи“. Обратно, членовете на жалбоподателя са моряци, които не могат да се считат за преки конкуренти на собствениците на кораби и не са „икономически оператори“ по смисъла на посоченото решение.

- 74 При тези обстоятелства Комисията приема, че третото правно основание по жалбата трябва да се счита за неоснователно.

Съображения на Съда

- 75 Следва да се припомни, че в точка 37 от обжалваното определение Първоинстанционният съд констатира, че жалбоподателят не може да се счита за лично засегнат само поради факта, че разглежданата помощ е предоставена на получателите си поради намалените искания за заплати на моряците, които се ползват от освобождаването от данък върху доходите, въведено с разглежданите данъчни мерки. Всъщност според него спорното решение се основава на получените от получателите на помощта предимства, а не върху начина на нейното предоставяне.
- 76 За разлика от жалбата за отмяна, подадена от жалбоподателя пред Първоинстанционния съд, в която се твърди, че Комисията е допуснала нарушение, като не е открила предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване, и която в крайна сметка цели да защити предоставените с тази разпоредба процесуални права, жалбата за отмяна, във връзка с която е постановено Решение по дело Комисия/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, посочено по-горе, се отнася до решението на Комисията за приключване на такава процедура.

- 77 От изложеното следва, че по посоченото дело Съдът е искал да определи дали положението на пазара на членовете на *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, сдружение, създадено да насърчава колективните интереси на дадена категория правни субекти, е значително засегнато от режима на помощите, предмет на разглежданото решение.
- 78 В конкретния случай, видно от точка 28 от обжалваното определение, жалбоподателят е трябвало да установи пред Първоинстанционния съд качеството си на заинтересована страна по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, тъй като приложимостта на съдебната практика, установена с Решение по дело *Plaumann/Комисия*, посочено по-горе, както и в Решение по дело *Комисия/ Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, посочено по-горе, на пръв поглед не била релевантна.
- 79 Дори да се допусне, че Първоинстанционният съд е трябвало да разгледа начина на предоставяне на помощта, която произтича от разглежданите данъчни мерки, и ролята в това отношение на наетите от собствениците на кораби членове на жалбоподателя, следва да се напомни, че в точки 31—33 от обжалваното определение тази юрисдикция вече е постановила в конкретния случай, че нито жалбоподателят като синдикат на моряците, нито неговите членове като работници, наети от получателите на помощта, не са конкуренти на получателите на помощта. Що се отнася по-конкретно до членовете на този синдикат, Първоинстанционният съд отбелязва, че щом като е видно, че те са лица, които отговарят на определението за работници по смисъла на член 39 ЕО, самите те не представляват предприятия.
- 80 С изключение на неправилното прилагане по настоящия случай на Решение по дело *Albany*, посочено по-горе, във втората част от точка 32 на обжалваното определение — което е предмет на първото правно основание по жалбата — жалбоподателят не оспорва изводите, до които достига Първоинстанционният съд в посочените точки 31—33 от обжалваното определение. При тези обстоятелства жалбоподателят не може да се позовава на качеството на икономически оператори на своите членове, чието положение на пазара е засегнато, за да оспори извода, до който е достигнал Първоинстанционният съд в точка 37 от обжалваното определение, че жалбата не е допустима единствено поради факта, че помощта се прехвърля към собствениците на кораби поради намалените искания за заплати на тези членове, тъй като те се ползват от въведеното с разглежданите данъчни мерки освобождаване от данък върху дохода.

- 81 При тези обстоятелства следва третото, посочено в подкрепа на жалбата, правно основание да се отхвърли като неоснователно.

По четвъртото правно основание

Доводи на страните

- 82 Жалбоподателят твърди, че след като Първоинстанционният съд достига до извода, че той не е доказал възможността неговите собствени интереси като преговарящ да бъдат пряко засегнати от помощта, произтичаща от разглежданите данъчни мерки, и че като отграничава положението му в конкретния случай от това на Landbouwschap — публичноправен субект, действащ като представител на интересите на сектора на оранжерийното растениевъдство в Нидерландия в Решение по дело Kwekerij van der Кооу и др./Комисия, посочено по-горе, и от това на Международния комитет за изкуствена коприна и синтетични влакна (CIRFS) в Решение по дело CIRFS и др./Комисия, посочено по-горе, Първоинстанционният съд е направил твърде стеснително тълкуване на тези решения.
- 83 Жалбоподателят твърди, че той играе роля на преговарящ с дружествата за морски транспорт и в това качество договаря условията за наемане на своите членове, а оттук и условията, при които предоставената помощ се прехвърля от датската държава към своите получатели. В този смисъл той счита, че изпълнява аналогична функция с тази на Landbouwschap, който договаря условията, при които помощта е трябвало да бъде прехвърлена от нидерландската държава към градинарите, както Първоинстанционният съд приема в точка 40 от обжалваното определение, като отбелязва, че жалбоподателят е участвал „в механизма на въздействие на помощта върху собствениците на кораби“. В допълнение, въпреки че жалбоподателят не е договорил предвидените в Насоките на Общността условия, това не означава, че той не е представлявал ясно определена група от моряци в Общността, която заема особено положение въз основа на тези насоки.

84 Комисията счита, че четвъртото правно основание трябва да се отхвърли като неоснователно. Тя твърди по-конкретно, че Първоинстанционният съд правилно приема, че разглежданото в конкретния случай положение не е сравнимо с това в Решение по дело *Kwekerij van der Kooy* и др./Комисия, както и с това в Решение по дело *CIRFS* и др./Комисия, посочени по-горе. В действителност по тези дела жалбоподателят заема позиция на преговарящ — ясно очертана и тясно свързана със самия предмет на разглежданото решение, поставяща го във фактическа обстановка, която го характеризира спрямо всяко друго лице. Обратно на това, което твърди жалбоподателят, същият въобще не е договорил условията, при които помощта, произтичаща от разглежданите данъчни мерки, се прехвърля от датската държава към получателите си, а не е договорил и предвидените в Насоките на Общността условия.

Съображения на Съда

85 В самото начало следва да се напомни, че в Решение по дело *Kwekerij van der Kooy* и др./Комисия, посочено по-горе, *Landbouwschap* е договорил с доставчика на газ преференциални тарифи, оспорени от Комисията, и освен това фигурира сред подписаните споразумението, с което се определят тези тарифи. В допълнение на това основание организацията е бил задължена да започне нови преговори за определяне на тарифите с доставчика и да сключи ново споразумение, за да приведе в изпълнение решението на Комисията.

86 В Решение по дело *CIRFS* и др./Комисия, посочено по-горе, *CIRFS* е лицето за контакт с Комисията за въвеждането на „дисциплина“ в областта на помощите в сектора на синтетичните влакна, както и за продължаването и адаптирането ѝ и активно води преговорите с Комисията по време на процедурата преди спора, по-конкретно като ѝ представя писмени становища и като установява тесен контакт с компетентните служби на тази институция.

87 Съгласно практиката на Съда Решение по дело *Kwekerij van der Kooy* и др./Комисия и Решение по дело *CIRFS* и др./Комисия, посочени по-горе, в този смисъл се отнасят до особени положения, при които жалбоподателят заема

позиция на преговарящ — ясно очертана и тясно свързана със самия предмет на решението, поставяща го във фактическа обстановка, която го характеризира спрямо всяко друго лице (Решение по дело *Comité d'entreprise de la Société française de production* и др./Комисия, посочено по-горе, точка 45).

- 88 Следва да се уточни, че се налага Съдът да разгледа възможността за прилагането на тази съдебна практика при жалби, които целят отмяната на решение на Комисията, с което приключва откритата на основание член 88, параграф 2 ЕО процедура. Той постановява, че определени сдружения на икономически оператори, които са участвали активно в процедурата по силата на тази разпоредба, трябва да се приемат за лично засегнати от такова решение, доколкото е налице засягане в качеството им на преговарящи (вж. в този смисъл Решение по дело *Comité d'entreprise de la Société française de la production* и др./Комисия, посочено по-горе, точки 40—42).
- 89 Разглеждайки допустимостта на подадената от CIRFS жалба за отмяна, Съдът констатира също, че трябва да се приеме тълкуването, че тази жалба цели отмяна на отказа на Комисията да открие предвидената в член 88, параграф 2 ЕО процедура.
- 90 От гореизложеното следва, че тази съдебна практика може да се приложи в границите, очертани от Съда, при жалби, с които се цели отмяна както на решение на Комисията за приключването на откритата на основание член 88, параграф 2 ЕО процедура, така и на решение, което не повдига възражения, а следователно и на решение да не се открива предвидената в тази разпоредба официална процедура по разследване.
- 91 По въпроса дали при прилагането на тази съдебна практика към положението на жалбоподателя в конкретния случай Първоинстанционният съд е допуснал грешка при прилагане на правото, следва да се напомни, че спорното решение се отнася до приетите от датския законодател данъчни мерки, свързани с наетите моряци на корабите, вписани в регистъра DIS, че това вписване позволява, видно от точка 5 от настоящото решение, заплащането на възнаграждение на посочените моряци съобразно националното им право и че подаденото от

жалбоподателя оплакване пред Комисията се отнася до съвместимостта на посочените данъчни мерки с Насоките на Общността, приети от Комисията, без никакво особено участие на последния.

- 92 Предвид тези обстоятелства Първоинстанционният съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, приемайки, че положението на жалбоподателя не е сравнимо с това на Landbouwschap или на CIRFS, които положения той правилно квалифицира като съвсем специфични, дори изключителни. Всъщност жалбоподателят, който представлява само един от множеството синдикати от Европейския съюз, представляващи по-специално моряците, както и един от множеството синдикати, действащи в Дания, и който не е единствен представител на моряците, не заема позиция на преговарящ, ясно очертана и тясно свързана със самия предмет на спорното решение. Той не е участвал пряко в приемането от датския законодател на разглежданите данъчни мерки, за които Комисията решава да не повдига възражения, като неговото противопоставяне на данъчните мерки не е достатъчно, за да го квалифицира като преговарящ по смисъла на Решение по дело *Kwekerij van der Kooy* и др./Комисия, както и на Решение по дело CIRFS и др./Комисия, посочени по-горе.
- 93 Посоченият синдикат не е и тясно свързан с процеса на приемане от Комисията на Насоките на Общността, от които според него следва несъвместимостта на разглежданите данъчни мерки с общия пазар.
- 94 Несъмнено жалбоподателят подава оплакване пред Комисията срещу посочените данъчни мерки, като този единствен факт не му позволява, както самият той признава в рамките на своята жалба, да установи позиция на преговарящ по смисъла на Решение по дело *Kwekerij van der Kooy* и др./Комисия, както и на Решение по дело CIRFS и др./Комисия, посочени по-горе.
- 95 Дори жалбата, с която се иска отмяна на решение на Комисията, което не повдига възражения, а следователно и да не се открива предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване да се приеме за допустима, когато жалбоподателят докаже, че е заинтересован по смисъла на тази разпоредба — като по-строгите критерии, очертани от съдебната практика, установена с Решение по дело *Plaumann*/Комисия, посочено по-горе, не са приложими в този случай — да се тълкува цитираната в предходната точка от настоящото решение съдебна практика като визираща всяко лице, което е подало оплакване пред Комисията, би довело до изпразване от съдържание на

разгледаната в рамките на първото правно основание и цитирана в точка 30 от обжалваното определение съдебна практика, свързана с влиянието върху конкурентното положение на жалбоподателя.

- 96 С оглед на гореизложеното следва четвъртото правно основание по жалбата да се отхвърли като неоснователно.

По жалбата в първоинстанционното производство

- 97 Съгласно член 61, първа алинея, второ изречение от Статута на Съда последният може в случаите на отмяна на решение на Първоинстанционния съд сам да постанови окончателно решение по делото, когато фазата на производството позволява това.
- 98 Макар Съдът да не е в състояние на този етап от производството да се произнесе по съществуващото по подадената до Първоинстанционния съд жалба, за сметка на това той разполага с необходимите доказателства, за да се произнесе с окончателно решение по повдигнатото от Комисията в хода на производството пред първата инстанция възражение за недопустимост.
- 99 Предвид особените обстоятелства по конкретния случай следва посоченото възражение да се отхвърли.
- 100 Що се отнася до наличието на достатъчно доказателства, представени от жалбоподателя, които при обстоятелствата по конкретния случай могат да установят, че съществува риск спорното решение да окаже конкретно влияние върху положението му или върху това на моряците, които представлява, следва да се припомни, че жалбоподателят е организация, представляваща работници,

която договаря сроковете и условията, при които работната ръка се предоставя на предприятията, включително и на собствениците на кораби, чиито кораби са вписани в регистъра DIS.

101 Според жалбоподателя освобождаването от данък, с което се ползва възнаграждението на моряците, било оправдано от необходимостта да компенсира високите разходи за наемане на моряци от Общността в сравнение с разходите за моряците от трети държави. По такъв начин можела да се постигне целта за запазване на работните места в Общността, една от целите на Насокиите на Общността. Социалните аспекти на посочените насоки се отнасят до самите условия, при които помощта можела да бъде или да не бъде одобрена.

102 Както е видно от точка 70 от настоящото решение, не може да се изключи, че като представител по-специално на датските моряци жалбоподателят може да представи на Комисията своите становища по съображения от социален порядък, които при необходимост да бъдат взети предвид от нея в случая, при който тя е започнала предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване.

103 В специфичния контекст на намаляване на разходите за заплата в морския сектор самите Насоки на Общността признават особената роля, която синдикалните представители играят по време на договарянето на заплатите. От точка 3.2, шеста алинея от посочените насоки е видно, че „данъчното облекчение не освобождава собствениците на кораби да договарят споразумения за заплати с евентуалните членове на екипажа и техните синдикални представители. Моряците от държавите членки с ниски заплати следователно имат винаги конкурентно предимство спрямо моряците от държавите членки, където заплатите са повисоки. Във всички случаи моряците в Общността се явяват по-скъпо платени от най-ниско платените моряци на световния пазар“.

104 Тъй като жалбоподателят обяснява по какъв начин разглежданите данъчни мерки биха могли да засегнат неговото положение и това на неговите членове по време на колективното договаряне със собствениците на кораби, чиито кораби са вписани в регистъра DIS, и тъй като Насокиите на Общността признават ролята на синдикати като жалбоподателя по време на тези преговори, следва да се посочи,

че същият надлежно е установил, че със спорното решение могат да бъдат засегнати неговите интереси и тези на посочените членове.

105 Освен това следва да се напомни, че в настоящия случай жалбоподателят е подал оплакване пред Комисията срещу Кралство Дания във връзка с разглежданите данъчни мерки, твърдейки, че те противоречат на Насоките на Общността, а следователно и на член 87 ЕО. Макар подаването на такова оплакване пред Комисията да не е достатъчно само по себе си да установи качеството на заинтересована страна по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, това не променя факта, че за посочените мерки споменатата държава членка не е отправила уведомление до Комисията, а подаденото от жалбоподателя оплакване позволява на тази институция да разследва съвместимостта на мерките с общия пазар. Освен това на Комисията са ѝ били нужни почти четири години, за да стигне до извода за съвместимостта на посочените мерки, и през цялото това време жалбоподателят е бил в тясна връзка с нея.

106 Следва също да се отбележи, че настоящото дело се различава от Решение по дело *Comité d'entreprise de la Société française de production* и др./Комисия, посочено по-горе. В последното дело жалбоподателите подават жалба срещу решение на Комисията, която след откриване на предвидената в член 93, параграф 2 от Договора процедура обявява, че помощта е несъвместима с общия пазар. Обратно, настоящата жалба е насочена срещу решение на Комисията, с което, без да е открила предвидената в член 88, параграф 2 ЕО официална процедура по разследване, тя установява, че дадена помощ е съвместима с общия пазар. Освен това в Решение по дело *Comité d'entreprise de la Société française de production* и др./Комисия, посочено по-горе, жалбоподателите не са участвали в откритата на основание член 93, параграф 2 от Договора процедура, докато в настоящото дело Комисията не е открила официална процедура по разследване, независимо от подаденото от жалбоподателя оплакване и контактите, поддържани между него и Комисията до датата, на която последната достига до извода за съвместимостта на посочените мерки.

107 Описаното положение във връзка с настоящото дело показва, че интересите както на самия жалбоподател, така и на неговите членове могат да бъдат евентуално засегнати от предоставянето на помощта.

108 С оглед на гореизложените съображения следва да се отхвърли повдигнатото от Комисията възражение за недопустимост срещу подадената от жалбоподателя жалба пред Първоинстанционния съд. При особените обстоятелства по настоящия случай може да се приеме, че същият е заинтересована страна по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО и следователно неговата жалба трябва да се обяви за допустима.

109 При тези обстоятелства следва делото да се върне на Първоинстанционния съд, който да се произнесе по исканията на жалбоподателя за отмяна на спорното решение.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) **Отменя частично Определението на Първоинстанционния съд на Европейските общности от 23 април 2007 г. по дело SID/Комисия (дело T-30/03), доколкото Първоинстанционният съд не е отговорил на доводите на ЗФ, свързани, от една страна, с конкурентното му положение спрямо други синдикати по време на договарянето на колективните трудови договори, приложими за моряците, и от друга страна, със социалните аспекти, които произтичат от данъчните мерки, свързани с моряците, наети на корабите, вписани в датския международен корабен регистър.**
- 2) **Отхвърля повдигнатото възражение за недопустимост от Комисията на Европейските общности пред Първоинстанционния съд на Европейските общности.**
- 3) **Връща делото на Първоинстанционния съд на Европейските общности, който да се произнесе по исканията на ЗФ за отмяна на Решение С (2002) 4370 окончателен на Комисията от 13 ноември 2002 година, което не**

повдига възражения срещу датските данъчни мерки, които се прилагат за моряците, наети на борда на корабите, които са вписани в международния датски регистър.

4) Съдът не се произнася по съдебните разноски.

Подписи